

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 158/2025-57

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], a **maloletého** [REDACTED], [REDACTED], Bellova 2F, Bratislava, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7A, Bratislava, oboch sťažovateľov zastúpených advokátom JUDr. Petrom Konvičným, Rázusova 1, Košice, proti postupu Mestského súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 39Em/3/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavným sťažnostiam **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. februára 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky [REDACTED], ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na ochranu rodičovských práv podľa čl. 41 ods. 4 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Mestského súdu Bratislava II (ďalej aj „mestský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 39Em/3/2024 [(ďalej len „napadnuté konanie“), pôvodne vedené Okresným súdom Bratislava III]. Navrhuje tiež prikázať mestskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov, priznať sťažovateľke primerané finančné zadostučinenie 20 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. V rovnaký deň, t. j. 11. februára 2025, bola ústavnému súdu doručená ústavná sťažnosť maloletého sťažovateľa, podaná v jeho mene sťažovateľkou ako jeho zákonnou zástupkyňou, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 4, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru a čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa. Rovnako žiada prikázať mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov, priznať sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie 20 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

3. Ústavný súd uznesením č. k. PLs. ÚS 17/2025-6 z 26. februára 2025 v záujme hospodárnosti konania spojil ústavné sťažnosti sťažovateľov podľa § 62 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v spojení s § 166 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) na spoločné konanie ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 391/2025.

4. Uznesením č. k. I. ÚS 158/2025-19 z 11. marca 2025 ústavný súd ustanovil maloletému sťažovateľovi kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7A, Bratislava (bod 1 a 2 výroku uznesenia), a ústavné sťažnosti sťažovateľov podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu (bod 3 výroku uznesenia).

5. Z obsahovo totožných ústavných sťažností vyplýva, že pred mestským súdom [pôvodne Okresným súdom Bratislava III (ďalej aj „okresný súd“)] je vedené konanie o výkon rozhodnutia Okresného súdu Bratislava III z 10. mája 2022 (správne má byť z 21. apríla 2022, pozn.) sp. zn. 38P/60/2017 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave (ďalej aj „krajský súd“) sp. zn. 11CoP/73/2023 z 24. januára 2024 (ďalej len „výkon rozhodnutia o styku matky s maloletým“), ktorý podala sťažovateľka ako matka maloletého dieťaťa (sťažovateľa) 14. marca 2024 z dôvodu, že otec maloletého dieťaťa ignoroval súdne rozhodnutie.

5.1. Opíšuť chronologický priebeh napadnutého konania sťažovateľa uvádzajú, že mestský súd na dosiaľ jedinom pojednávaní 28. mája 2024 rozhodol uznesením č. k. 39Em/3/2024-221, ktorým nariadil výkon súdneho rozhodnutia a tiež neodkladné opatrenie, ktorým uložil účastníkom konania povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu a odložil výkon súdneho rozhodnutia do doručenia záverečnej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava (ďalej aj „ÚPSVaR Bratislava“) z realizácie neodkladného opatrenia. Sťažovateľka podala proti výroku o nariadení neodkladného opatrenia odvolanie. Mestský súd podľa sťažovateľky nepostupoval v súlade s § 377 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) a nepredložil vec bezodkladne odvolaciemu súdu, a preto 6. novembra 2024 podala predsedníčke mestského súdu sťažnosť na prieťahy, ktorá bola vybavená až 19. decembra 2024. Namieta, že mestský súd sa náležite nevysporiadal s opodstatnenosťou sťažnosti, a sťažovateľke len oznámil, že vec bola predložená na rozhodnutie odvolaciemu súdu 18. novembra 2024. Krajský súd uznesením sp. zn. 15CoE/13/2024 z 20. januára 2025 neodkladné opatrenie zrušil. Podľa sťažovateľov mestský súd *de facto* nekoná v napadnutom konaní od mája 2024, svojím nezákonným postupom a rozhodnutím spôsobil, že sťažovateľke je naďalej bránené stykať sa s jej maloletým synom, nežiaduci stav sa predlžuje a sťažovateľka je ako matka vylúčená zo života svojho maloletého dieťaťa. Maloletý sťažovateľ navyše zdôrazňuje, že jeho dlhodobým odlúčením od matky dochádza k vážnemu negatívnemu zásahu do zdravého psychického vývinu.

6. Prejednávanéj ústavnej sťažnosti sťažovateľov na postup mestského súdu v napadnutom konaní predchádza viacero ústavných sťažností sťažovateľky a maloletého [REDAKOVANÉ] na prietahy v personálnej exekúcii (konanie Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 37 Em 18/218 a sp. zn. 39 Em 2/2021, ktoré sa týkali výkonu neodkladného opatrenia vydaného vo veciach sp. zn. 39P 250/2018 a sp. zn. 37P 32/2021 týkajúceho sa styku sťažovateľky s maloletým dieťaťom). Tieto konania boli ústavným súdom vedené o. i. pod sp. zn. II. ÚS 13/2020, sp. zn. I. ÚS 114/2021, sp. zn. I. ÚS 192/2022, sp. zn. II. ÚS 110/2023 a sp. zn. II. ÚS 276/2023).

7. Okrem toho ústavný súd z vlastnej rozhodovacej činnosti zistil, že sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu 3. februára 2025 vedenou pod sp. zn. Rvp 302/2025 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1, čl. 12 ods. 1, čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 1, čl. 41 ods. 1, čl. 19 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru rozsudkami prvej a druhej inštancie (č. k. 38P/60/2017-2783 z 21. apríla 2022 a sp. zn. 11CoP/73/2023 z 24. januára 2024, t. j. rozhodnutiami, na základe ktorých sa vedie napadnuté konanie, aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9CdoR/6/2024 z 30. októbra 2024) a vyslovenia zákazu v pokračovaní poručovania uvedených práv a zrušenia všetkých troch napadnutých rozhodnutí.

II.

Argumentácia sťažovateľov

8. Sťažovatelia upriamujú pozornosť ústavného súdu na to, že napadnuté konanie je vykonávacím konaním, v ktorom sa má riešiť výkon právoplatného a vykonateľného rozhodnutia, ktoré nie je rešpektované zo strany otca maloletého dieťaťa a z pohľadu predmetu konania vyžaduje zo strany súdov osobitnú rýchlosť konania. Postup mestského súdu považujú sťažovatelia za nesprávny, nezákonný, neefektívny, poznačený neodôvodnenými zbytočnými prietahmi, čím dochádza k priamemu zásahu do súkromného a rodinného života sťažovateľov, a v konečnom dôsledku tak dochádza aj k porušeniu zásady zákazu *denegatio iustitiae*.

III.

Vyjadrenie mestského súdu, replika sťažovateľov, vyjadrenie otca a kolízneho opatrovníka a ústne pojednávanie

III.1. Vyjadrenie mestského súdu:

9. Mestský súd s pripojením chronológie spisu a vyjadrením zákonnej sudkyne vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti sp. zn. 1Spr/11/2025 z 10. marca 2025 konštatoval, že postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami § 370 a nasl. CMP, pričom vo veci došlo k nariadeniu výkonu rozhodnutia v lehote podľa § 377 ods. 1 CMP. Súčasne postupoval v súlade s § 3 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých v znení vyhlášky č. 413/2023 Z. z., keďže zistil, že plnenie rozhodnutia možno dosiahnuť účasťou na sociálnom poradenstve, psychologickom poradenstve alebo na inom odbornom poradenstve. V tejto súvislosti poukázal na odôvodnenie uznesenia ústavného súdu č. k. III. ÚS 144/2021-24 zo 16. februára 2021 vo veci totožnej sťažovateľky, v ktorom ústavný súd vo vzťahu k významu sporu pre sťažovateľku skonštatoval, že tento (obdobne ako v predmetnej sťažnostnej veci) vyplýva z možnosti realizácie jej vzťahu

s maloletým synom, pričom v danom prípade však primárne nejde o záujem na tom, aby bola vec čo najskôr právoplatne skončená, ale predovšetkým na tom, aby počas celého štádia rodičovského konfliktu, ktorý môže presahovať rámec viacerých konaní, orgány súdnej moci konali tak, aby sa vzťah rodiča s maloletým realizoval v súlade so záujmom dieťaťa. Jednotlivé procesné úkony boli vykonávané priebežne v primeraných referenčných dobách. Od 18. novembra 2024 do 31. januára 2025 sa spis nachádzal na odvolacom súde. Po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia krajského súdu č. k. 15CoE/13/2024-315 z 20. januára 2025, ktorým došlo k zrušeniu vyššie citovaného neodkladného opatrenia, sa vo veci vykonávajú ďalšie procesné úkony potrebné k uskutočneniu výkonu rozhodnutia. V podstatnej časti vyjadrenia ďalej uviedol, že z obsahu spisu a aj z úradnej činnosti je známe, že obaja rodičia a aj maloletý od roku 2019 opakovane absolvovali odborné poradenstvo zamerané na zlepšenie vzájomnej komunikácie rodičov, vzťahu oprávnenej s maloletým a za účelom zabezpečenia stretávania sa oprávnenej s maloletým, vrátane nariad'ovaného asistovaného styku dieťaťa s oprávnenou (napr. konanie Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 37Em/7/2018, uznesenie Okresného súdu Bratislava III z 10. decembra 2020, č. k. 38P/60/2017-1301 a zo dňa 21. decembra 2021, č. k. 37P/32/2021-92, konanie Mestského súdu Bratislava II sp. zn. 39Em/2/2021), ktoré boli vyhodnotené ako neúspešné, nenaplnujúce ich účel, a to z dôvodov na strane oboch rodičov; dôsledkom uvedeného je stav, kedy sa pravidelný styk matky s maloletým fakticky viac ako šesť rokov nerealizuje. Z obsahu spisu vyplýva, že rodičia aj napriek participácii štátnych orgánov dlhoročne (až do súčasnosti) nedokážu spoločne racionálne komunikovať, ich vzájomný vzťah je vysoko konfliktný, svedkom rodičovských konfliktov bol aj maloletý, medzi rodičmi prevláda hostilita, maloletý styk s matkou dlhodobo razantne odmieta a v priebehu ostatného šetrenia v domácnosti otca 21. marca 2024 odmietol pohovor s kolíznym opatrovníkom.

9.1. Súčasne mestský súd konštatoval, že na mestskom súde aj naďalej prebieha konanie o nariadenie výkonu rozhodnutia – uznesenia Okresného súdu Bratislava III z 21. apríla 2021, č. k. 37P/32/2021-91 vo výroku VII v časti, v ktorej bola maloletému uložená povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny – Röntgenova 6, Bratislava, v určenom rozsahu a otcovi povinnosť zabezpečiť účasť maloletého na odbornom psychologickom poradenstve, keďže uznesenie mestského súdu č. k. B3-39Em/2/2021-1022 z 15. novembra 2024, ktorým výkon rozhodnutia vyhlásil za neprípustný a zastavil konanie o výkon rozhodnutia Okresného súdu Bratislava III č. k. 37P/32/2021-91 v časti výroku VII, v dôsledku podaného odvolania dosiaľ nenadobudlo právoplatnosť.

9.2. Mestský súd nepovažoval ústavnú sťažnosť sťažovateľov za dôvodnú. Predmetné konanie nie je možné posudzovať izolovane, keď štátne orgány priebežne konajú a podnikajú množstvo opatrení na ochranu práv, ktoré štát v ústave priznáva sťažovateľke ako občanovi Slovenskej republiky, avšak podotkol, že obsahom pozitívneho záväzku štátu vo vzťahu k právam a slobodám občana je povinnosť podniknúť opatrenia na ich ochranu, ale súčasťou pozitívneho záväzku nie je povinnosť dosiahnuť výsledok, ktorý občan žiada od štátu (II. ÚS 8/96, I. ÚS 4/02 a I. ÚS 314/2012).

9.3. Podaním sp. zn. 1Spr/11/2025 z 20. marca 2025 mestský súd oznámil, že po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia krajského súdu č. k. 15CoE/13/2024-315 vykonáva ďalšie procesné úkony. Dňa 6. marca 2025 bol kolízny opatrovník (ÚPSVaR Bratislava) vyzvaný na podanie správy, resp. o preverenie, či sa realizuje styk matky s maloletým. Zástupcovia matky a otca boli rovnako vyzvaní na oznámenie, či sa matka dostavuje na styk s maloletým. V priebehu dní

10. – 14. marca 2025 boli doručené správy od kolízneho opatrovníka, ako aj od zástupcov rodičov, ktoré súd následne 18. marca 2025 vzájomne doručoval na oboznámenie všetkým účastníkom.

III.2. Replika sťažovateľov:

10. Sťažovatelia v replike z 20. marca 2025, v časti podstatnej pre posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti, zotrvali v plnom rozsahu na jej obsahu s akcentom na požiadavku osobitnej rýchlosti postupu súdu vo veciach maloletých. Zopakovali argumenty k preukázaniu nezákonného postupu mestského súdu (k tomu bližšie bod 5.1. odôvodnenia tohto nálezu), a to aj s poukázaním na dlhodobý nezákonný postup mestského súdu v ich veciach aj v iných konaniach vedených týmto súdom (napr. sp. zn. B3-39Em/2/2021, sp. zn. B3-37Em/7/2018). Tvrdiac, že mestský súd svojim vyjadrením zavádza, resp. neuvádza pravdu, ak tvrdí, že v napadnutom konaní postupuje priebežne a že sa vykonávajú viaceré úkony (aj v iných konaniach) smerujúce k náprave aktuálneho stavu, avšak aj napriek činnosti štátnych orgánov k zlepšeniu situácie nedochádza, sťažovatelia akcentujú, že zo strany štátnych orgánov nedochádza k žiadnym úkonom, ktoré by smerovali k obnove kontaktu sťažovateľky s jej maloletým synom.

10.1. Osobitne k vyjadreniu zákonnej sudkyne sťažovatelia pomerne obsiahlo opisujú skutkový stav veci, spôsob vedenia súdneho konania, správanie zákonnej sudkyne a jej postup, ktorý je podľa nich nezákonný. Upriamujú pozornosť na účelovosť jej tvrdení, ktorými sa snaží navodiť dojem, že sťažovateľka odmieta odborné psychologické poradenstvo, že je dlhodobo odmietaná maloletým synom (čo vyplýva z dlhodobej manipulácie sťažovateľa otcom), že požiadala policajnú asistenciu k realizácii styku s maloletým synom. Konanie zákonnej sudkyne a jej cielená selekcia konkrétnych skutočností, resp. dôkazov bez toho, aby bol zrejмый celý kontext situácie, sťažovatelia považujú za absolútne neakceptovateľné.

10.2. K požiadavke primeraného finančného zadost'učinenia sťažovatelia poukazujú na právnu úpravu, ktorou je vylúčené, aby sa v prípade priznania finančného zadost'učinenia mohli domáhať aj náhrady škody voči štátu z dôvodu duplicity nároku (zákon č. 514/2003 Z. z.). Žiadajú, aby ústavný súd pri stanovení výšky primeraného finančného zadost'učinenia zohľadnil nielen závažnosť situácie, ale aj negatívne dôsledky nesprávneho postupu súdu [k uvedenému uvádzajú príkladom spisové značky rozsudkov, ktorými boli priznané nároky na náhradu nemajetkovej ujmy, spôsobenej stratou (úmrtím) blízkej osoby vo vzťahu rodič – dieťa v dôsledku dopravnej nehody, pozn.]. Apelujú na ústavný súd, aby sa náležite zaoberal určením výšky primeraného zadost'učinenia a zohľadňoval aj doterajšiu súdnu prax.

III.3. Vyjadrenie otca:

11. K obsahu ústavných sťažností sa vyjadril aj otec maloletého sťažovateľa písomným podaním z 1. apríla 2025. Vo vzťahu k ústavnej sťažnosti sťažovateľky v podstatnej časti uviedol, že jej styk s maloletým sa v súčasnej dobe nerealizuje, avšak dôvodom na to nie je jeho prístup ako otca, resp. akékoľvek bránenie v styku sťažovateľky s maloletým synom. Poukázal na to, že okrem občasných prípadov, keď sa sťažovateľka na styk riadne a včas dostaví, táto sa na styk v zmysle exekučného titulu dlhšiu dobu takmer vôbec nedostavovala (za posledné 4 mesiace sa dostavila na styk asi 3-krát, pozn.) a postupuje spôsobom, ktorý nevedie k reálnej možnosti obnoviť kontakt so synom, ale smeruje k vedeniu súdneho konania o výkon rozhodnutia a medializácie prípadu maloletého syna. Sťažovateľka ani po dlhom čase nezmenila svoj postoj k maloletému synovi, je pred ním agresívna a nesnaží sa nadviazať s ním úprimnú komunikáciu.

11.1. Otec ďalej podrobne opísal skutkové okolnosti, ktoré sú ústavnému súdu známe z obsahu súdneho spisu vedenej personálnej exekúcie. Poukázal pritom aj na závery obsiahnuté v správe ÚPSVaR Bratislava z 10. marca 2025, podľa ktorej je súčasný stav (aj podľa priameho vyjadrenia maloletého) spôsobený agresívnym prístupom sťažovateľky a jej následnou nevôľou akokoľvek participovať na riešení ňou vyvolaného problému, pre ktorý k jej styku s maloletým synom nedochádza.

11.2. Ak sťažovateľka označuje postup mestského súdu v konaní sp. zn. 39Em/3/2024 za účelový, resp. neefektívny, podľa otca je spomínaná neefektívnosť primárne spôsobená odmietavým prístupom sťažovateľky. Maloletý syn je vzniknutou situáciou neustále zaťažovaný medializáciou zo strany sťažovateľky, vypočúvaním a znaleckými vyšetreniami, keď napriek opakovanému vysloveniu názoru z jeho strany tento nie je akýmkoľvek spôsobom rešpektovaný. Je presvedčený, že sťažovateľkou namietané základné práva v napadnutom konaní neboli porušené, práve naopak, tieto sú uprednostňované pred právami maloletého syna. Sťažovateľka *de facto* sama svojím správaním zapríčiňuje zdĺhavosť súdneho konania, keď sa jej napriek jej nezáujmu súd stále snaží vyjsť v ústrety, hľadá riešenia jej situácie, ktoré však sťažovateľka odmieta. Preto považuje ústavnú sťažnosť za nedôvodnú a navrhuje ju odmietnuť.

11.3. Vo vzťahu k obsahu ústavnej sťažnosti maloletého sťažovateľa otec nad rámec už spomínaných skutkových tvrdení uviedol, že túto považuje za dôvodnú, keďže konaním sťažovateľky (opísaným v bode 10.2. odôvodnenia tohto nálezu) dochádza k zásadnému zásahu do základného práva maloletého sťažovateľa podľa čl. 19 ods. 2 ústavy. K porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov uvádza, že toto je možné konštatovať, avšak k prietahom dochádza zo strany sťažovateľky. Zásah do ďalších označených základných práv otec vidí v tom, že v napadnutom konaní opakovane neboli zohľadnené názory maloletého sťažovateľa a napriek preukázateľnému negatívnemu vplyvu sťažovateľky na jeho osobu je výkon rozhodnutia ďalej predmetom aktívneho súdneho konania. V danom kontexte otec považuje podanie ústavnej sťažnosti sťažovateľkou za maloletého sťažovateľa (s návrhom na vyslovenie porušenia základných práv, príkazu konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia) v priamom rozpore s deklarovaným záujmom maloletého sťažovateľa a celkovým postojom k danej veci.

11.4. Otec tiež upriamuje pozornosť na to, že nálezom ústavného súdu č. k. II. ÚS 55/2021-43 zo 6. mája 2021 bolo maloletému sťažovateľovi priznané primerané finančné zadosťučinenie 1 000 eur a nálezom č. k. I. ÚS 114/2021-75 z 21. septembra 2021 primerané finančné zadosťučinenie 7 500 eur, pričom tieto sumy boli vyplatené na účet sťažovateľky a nikdy sa nedostali do dispozície maloletého sťažovateľa, resp. otca, ktorému je zverený do výlučnej osobnej starostlivosti. Navrhuje posúdiť dôvodnosť podanej ústavnej sťažnosti maloletého sťažovateľa a v prípade, že jej ústavný súd vyhovie, navrhuje priznané primerané finančné zadosťučinenie zaplatiť k rukám otca.

III.4. Vyjadrenie kolízneho opatrovníka:

12. Kolízny opatrovník písomné vyjadrenie nepodal, zaslal však ústavnému súdu dva záznamy zo stretnutia sa matky s maloletým dieťaťom z 25. marca a 26. marca 2025, správu zo šetrenia pomerov v rodine Oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Bratislava k napadnutému konaniu z 10. marca 2025, e-mailovú komunikáciu s matkou z 11. a 12. apríla 2024, vyjadrenie ÚPSVaR Bratislava z 10. marca 2024 a kópiu zápisnice z pojednávania vo veci sp. zn. 38P/60/2027 z 21. apríla 2022.

III.5. K ústnemu pojednávaniu:

13. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

IV. Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

IV.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a podľa čl. 38 ods. 2 listiny) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

14. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy (a čl. 38 ods. 2 listiny) si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010, I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020).

15. Aj v tomto prípade ústavný súd pripomína, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021, pozn.) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

16. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky ESLP vo veci Frydlander proti Francúzsku z 27. 6. 2000, č. 30979/96 a vo veci Záborský a Šmáriková proti Slovensku zo 16. 12. 2003, č. 58172/00) zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitosť veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

17. Predmetom napadnutého konania vedeného mestským súdom je rozhodovanie vo veci nariadenia výkonu právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia (rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 38P/60/2017-2783 z 21. apríla 2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11CoP/73/2023 z 24. januára 2024) v časti o úprave styku sťažovateľky s maloletým sťažovateľom, ktoré sa začalo na návrh sťažovateľky na základe jej tvrdenia, že povinný (otec) dlhodobo odmieta plniť súdom stanovenú povinnosť a umožniť jej kontakt s maloletým synom. Právna ani faktická zložitosť veci nebola zistená. Personálnu exekúciu sťažovateľov už mestský súd a predtým okresný súd viedol pod sp. zn. B3-37Em/7/2018, resp. 37Em/7/2018 (k tomu aj nálezy ústavného súdu vo veciach č. k. I. ÚS 114/2021-75 z 21. septembra 2021 a sp. zn. II. ÚS 419/2024 zo 7. novembra 2024), a sp. zn. B3-39Em/2/2021 (k tomu aj nálezy ústavného súdu vo veciach sp. zn. II. ÚS 167/2022 z 29. júna 2022

a sp. zn. II. ÚS 103/2024 z 11. decembra 2024), takže postup podľa štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku v spojení s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, je mu vo vzťahu k účastníkom konania dobre známy.

18. Správanie sa sťažovateľky (ako aj otca maloletého sťažovateľa) v napadnutom konaní podstatným spôsobom ovplyvnilo rýchlejší postup mestského súdu (vo fáze doručovania rozhodnutia a následných úkonov doručovania podľa § 167 CSP), keď napr. účastníci konania prostredníctvom svojich právnych zástupcov preberali doručované písomnosti až uplynutím 15-dňovej úložnej lehoty fikciou doručovania, a to opakovane (k tomu ďalej bližšie bod 19 až 19.2. odôvodnenia tohto nálezu).

18.1. Sťažovateľka okrem toho v priebehu napadnutého konania podala námietku zaujatosti proti zákonnej sudkyňi, ktorá bola vybavovaná pred predložením súdneho spisu odvolaciemu súdu (uznesenie predsedníčky mestského súdu o nevyhlásení zákonnej sudkyne sp. zn. 1SprR/21/2024 z 18. októbra 2024). Hoci nemožno účastníkovi konania brániť vo využívaní procesných inštitútov, ktoré má v rámci súdneho procesu k dispozícii, v konkrétnom prípade sťažovateľky, ktorá aj v danej veci podala 20. decembra 2024 ústavnú sťažnosť pre prierahy v konaní (I. ÚS 198/2025), vysporiadanie sa s otázkou (ne) zaujatosti zákonnej sudkyne a oznámením dôvodov na vylúčenie zákonnej sudkyne z dôvodu podanej žaloby na ochranu osobnosti proti zákonnej sudkyňi predstavovalo objektívne oddialenie predloženia veci odvolaciemu súdu.

19. Ústavný súd napokon hodnotil postup mestského súdu. Z obsahu ústavnej sťažnosti, jej príloh, vyjadrenia a zo zapožičaného súdneho spisu mestského súdu zistil, že sťažovateľka (matka maloletého sťažovateľa) ako oprávnená doručila 14. apríla 2024 mestskému súdu návrh na výkon rozhodnutia o styku s maloletým. Maloletému bol uznesením mestského súdu č. k. 39Em/3/2024-145 z 3. apríla 2024 ustanovený opatrovník – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava – a vo veci bol nariadený termín pojednávania na 28. máj 2024. Po vykonanom dokazovaní mestský súd na tomto pojednávaní rozhodol uznesením č. k. 39Em/3/2024-221 (ďalej len „uznesenie“), čím dodržal 6-mesačnú lehotu od začatia konania podľa § 377 CMP. Predmetným uznesením nariadil výkon rozhodnutia o styku s maloletým (výrok I), nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil účastníkom konania povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu (výrok II), určil povinnosť rodičov dostaviť sa na odborné psychologické poradenstvo (výrok III), otcovi uložil povinnosť odovzdať maloletého na odborné psychologické poradenstvo v určených dňoch a časoch (výrok IV), uložil ÚPSVaR Bratislava povinnosť doručovať súdu priebežnú správu z odborného psychologického poradenstva vždy do 15. dňa v mesiaci a záverečnú správu z odborného psychologického poradenstva do 10 dní od ukončenia odborného psychologického poradenstva (výrok V) a odložil výkon súdneho rozhodnutia do doručenia záverečnej správy ÚPSVaR Bratislava z realizácie neodkladného opatrenia (výrok VI). Uznesenie bolo doručené právnomu zástupcovi sťažovateľky 26. júna 2024 (uplynutím 15-dňovej úložnej lehoty fikciou doručenia, pozn.) a sťažovateľka proti nemu podala odvolanie 9. júla 2024 vo vzťahu k výroku II o nariadení neodkladného opatrenia.

19.1. Následne boli vo veci vykonané procesné úkony spojené s predložením spisu odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní (odvolanie doručované účastníkom konania – kolíznemu opatrovníkovi 10. júla 2024, právnomu zástupcovi otca 26. júla 2024 uplynutím úložnej lehoty fikciou doručenia). Vyjadrenie kolízneho opatrovníka bolo doručené mestskému súdu 18. júla 2024, následne doručované 24. júla 2024 účastníkom konania na vyjadrenie sa v lehote 10 dní

(právnemu zástupcovi matky doručené 2. augusta 2024 a právnemu zástupcovi otca 9. augusta 2024 fikciou doručenia). Otec sa vyjadril k odvolaniu matky podaním doručeným mestskému súdu 5. augusta 2024, ktoré bolo doručené kolíznemu opatrovníkovi 16. augusta 2024 a právnemu zástupcovi sťažovateľky 1. septembra 2024 (uplynutím úložnej lehoty fikciou doručenia). Ďalej sa otec vyjadril k vyjadreniu kolízneho opatrovníka podaním doručeným súdu 16. augusta, ktoré bolo doručené kolíznemu opatrovníkovi 22. augusta 2024 a právnemu zástupcovi matky 2. septembra 2024.

19.2. Sťažovateľka podala námietku zaujatosti zákonnej sudkyne (č. 1. 278 súdneho spisu), ktorá bola predložená 20. augusta 2024 do súdneho oddelenia 39P (v tomto období čerpala zákonná sudkyňa dovolenku), podanie bolo zákonnej sudkyňi predložené 2. septembra 2024. Podľa predkladacej správy zo 4. septembra 2024 bol spis zaslaný krajskému súdu 5. septembra 2024 a vrátený mestskému súdu 18. septembra 2024, 25. septembra 2024 bol spis predložený predsedníčke mestského súdu s oznámením dôvodov na vylúčenie zákonnej sudkyne. Súdny spis bol s rozhodnutím predsedníčky mestského súdu sp. zn. 1SprR/21/2024 z 18. októbra 2024 o nevyklúčení zákonnej sudkyne vrátený do súdneho oddelenia 39P (č. 1. 295 súdneho spisu). Súdny spis bol predložený na rozhodnutie o odvolaní matky 20. novembra 2024 krajskému súdu, ktorý uznesením sp. zn. 15CoE/13/2024 z 20. januára 2025 uznesenie v napadnutej časti nariadenia neodkladného opatrenia zrušil. Súdny spis bol 29. januára 2025 vrátený mestskému súdu, ktorý rozhodnutie doručoval účastníkom konania (kolíznemu opatrovníkovi doručené 31. januára 2025, právnemu zástupcovi matky 4. februára 2025 a právnemu zástupcovi otca 16. februára 2025 uplynutím úložnej lehoty fikciou doručenia). Uznesenie mestského súdu č. k. 39Em/3/2024-221 z 28. mája 2024 v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu sp. zn. 15CoE/13/2024 z 20. januára 2025 nadobudlo právoplatnosť 16. februára 2025.

19.3. Z obsahu zapožičaného súdneho spisu ústavný súd ďalej zistil, že mestský súd aktuálne reaguje na procesnú situáciu v konaní a aktivitu sťažovateľky, ktorá podaním z 24. marca 2025 požiadala súd o uloženie pokuty 1 000 eur otcovi maloletého za zmarenie realizácie styku s maloletým, ku ktorému malo dôjsť 21. marca 2025 (č. 1. 387 súdneho spisu). Mestský súd 27. marca 2027 vyzval otca maloletého na dobrovoľné plnenie povinnosti uloženej súdnym rozhodnutím (postup podľa § 379 ods. 2 CMP) s upozornením na následky neplnenia súdneho rozhodnutia, pričom k doručovaniu zásielky požiadal o súčinnosť príslušné riaditeľstvo Policajného zboru (č. 1. 404 – 406 súdneho spisu).

20. V súlade so svojou konštantnou judikatúrou ústavný súd opakovane pripomína, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, III. ÚS 359/08). Pojem „zbytočné prieťahy“ je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. Len v prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa vyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy, môže vysloviť porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (m. m. I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, I. ÚS 156/2019, I. ÚS 411/2020).

21. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že tvrdenia sťažovateľov v dôvodoch ústavných sťažností týkajúce sa nečinnosti aj nesústrednej činnosti mestského súdu nemajú v súdnom spise oporu. Naopak, je z neho zjavné, že rodičia aj napriek participácii štátnych orgánov dlhoročne (až do súčasnosti) nedokážu spoločne racionálne komunikovať, ich vzájomný vzťah je vysoko

konfliktný, maloletý styk s matkou dlhodobo odmieta a naposledy odmietol aj pohovor s kolíznym opatrovníkom (21. marca 2024).

22. V danej veci ústavný súd po podrobnom preskúmaní postupu mestského súdu nezistil sťažovateľmi namietanú „*nečinnosť a neefektívnosť*“. Mestský súd vo veci sťažovateľov postupoval absolútne plynule, promptne reagoval na procesnú aktivitu účastníkov konania (najmä sťažovateľky). Ako dôvod zakladajúci možnosť konštatovania zbytočných prietahov v napadnutom konaní smerujúcom k neoprávnenému zásahu do základných práv sťažovateľov ústavný súd nevyhodnotil ani čiastočné zrušenie uznesenia mestského súdu (výrok II) rozhodnutím odvolacieho súdu (k tomu bližšie bod 19.2. odôvodnenia tohto nálezu).

23. V celkovom kontexte veci, posúdením časového rámca, v ktorom boli jednotlivé úkony súdu v rámci personálnej exekúcie realizované, za súčasného vyhodnotenia správania sťažovateľky, ako aj otca maloletého sťažovateľa, nemá sťažovateľmi vznesená námietka nečinnosti opodstatnenie. Prietahový postup mestského súdu indikovaný sťažovateľmi nenapĺňa svojou intenzitou požiadavku závažnosti do takej miery, aby táto dosiahla ústavnoprávny rozmer. Z uvedeného dôvodu ústavným sťažnostiam sťažovateľov nevyhovelo (výrok tohto nálezu).

24. Podľa čl. 4 CMP je rešpektovanie najlepšieho záujmu dieťaťa základným procesným princípom, v zmysle ktorého ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme, a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Rovnako tak súd postupuje aj vo vykonávacom konaní podľa štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku, ktoré má svoje špecifiká. Tie sú dané samotným subjektom personálnej exekúcie, ktorým je osoba maloletého dieťaťa. Konajúci súd musí posúdiť, či konaním povinného rodiča došlo k porušeniu práv oprávneného rodiča, ktoré mu vyplývajú z vykonateľného súdneho rozhodnutia, ktoré je podkladom na toto konanie. Súd rozhodujúci o výkone rozhodnutia vo veci stretávania sa rodiča s maloletým dieťaťom je povinný zisťovať dôvod, pre ktorý sa styk nerealizuje a akú mieru viny na nerealizovaní tohto styku majú účastníci tohto konania. Povinnosť súdu zistiť skutočný stav veci v konaní vedenom podľa Civilného mimosporového poriadku (vyšetrovací princíp) nie je možné naplniť bez súčinnosti účastníkov konania, ktorá je v napadnutom konaní (obdobne ako aj v konaniach vo veci samej) slabá, resp. žiadna.

25. Citlivosť konania, akým personálna exekúcia nesporne je, vyžaduje osobitnú pozornosť konajúceho súdu a iných štátnych inštitúcií, ale hlavne aj vzájomnú interakciu všetkých účastníkov konania. V konkrétnej prejednávanej veci sú obaja rodičia maloletého dieťaťa právne zastúpení advokátmi, čo vytvára objektívny predpoklad na to, aby súd nebol zaťažovaný účelovým správaním účastníkov a podaniami bez právnej či skutkovej relevancie. To platí najmä pre sťažovateľku a jej námietky vznesené v tejto ústavnej sťažnosti a replike, ako aj v základných súdnych konaniach vedených na všetkých stupňoch všeobecných súdov, keďže možno zastávať názor, že aj ona má záujem na urýchlenej náprave nežiaduceho stavu, keďže plynutím času sa stupňuje odcudzenie a odmietanie jej osoby maloletým dieťaťom.

IV.2. K porušeniu základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 4, čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru a práva podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa:

26. Pokiaľ ide o sťažovateľmi namietané porušenie označených hmotných práv (sťažovateľka osobitne v ústavnej sťažnosti namieta porušenie základných práv podľa čl. čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 4, čl. 46 ods.1 ústavy a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru a maloletý sťažovateľ navyše

aj porušenie práva podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, pozn.), tieto nepochybne namietajú v súvislosti s nečinnosťou mestského súdu v napadnutom konaní. V okolnostiach danej veci ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade vplyv dĺžky napadnutého konania nedosahuje takú ústavne relevantnú intenzitu, ktorá by mala za následok zásah do samotnej podstaty označených hmotných práv sťažovateľov, a tak umožnila ústavnému súdu prijať záver o ich porušení. Aj v tejto časti preto ústavný súd dospel k záveru, že ústavným sťažnostiam sťažovateľov nie je možné vyhovieť (výrok tohto nálezu).

27. Ústavný súd nad rámec veci k vyjadreniu otca (bod 11.4. odôvodnenia tohto nálezu) vo vzťahu k vyplateniu prípadného finančného zadosťučinenia k jeho rukám uvádza, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. 38P/60/2017-2783 z 21. apríla 2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11CoP/73/2023 z 24. januára 2024 (právoplatným 2. marca 2024, pozn.) bolo rozhodnuté, že maloleté dieťa sú oprávnení zastupovať a spravovať jeho majetok obaja rodičia (výrok II). Z uvedeného vyplýva oprávnenie sťažovateľky ako zákonnej zástupkyne maloletého podať za neho ústavnú sťažnosť a tiež prijať plnenie eventuálne priznaného primeraného finančného zadosťučinenia. Ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti skúma, či táto nie je podaná zjavne neoprávnenou osobou, čo by zakladalo dôvod na jej odmietnutie [§ 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde]. Prípadná kolízia záujmov sťažovateľky a maloletého sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom bola odstránená ustanovením kolízneho opatrovníka maloletému sťažovateľovi (§ 69 CSP *per analogiam*). Preto, ak ústavný súd rozhoduje o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia maloletému sťažovateľovi, objektívne nemá žiadnu možnosť korigovať zaplatenie tejto sumy inej osobe ako zákonnému zástupcovi, ktorý v mene maloletého sťažovateľa ústavnú sťažnosť podal.

28. V závere ústavný súd nemôže nepoukázať na to, že sťažovateľka, či už sama alebo aj v mene maloletého, sa od roku 2019 so striedavým úspechom doteraz obrátila na ústavný súd spolu s 26 ústavnými sťažnosťami, v ktorých neustále opakuje svoju nespokojnosť s konaním súdov najmä v tom smere, že už vyše 6 rokov jej nie je riadne umožnené stretávať sa s jej dieťaťom. Na tomto mieste si dovoľuje pripomenúť, že rýchlejšie a kvalitnejšie konanie súdu nemôže nahradiť ochotu rodičov dohodnúť sa v najlepšom záujme dieťaťa. Pokiaľ sťažovateľka a otec maloletého sťažovateľa neustúpia aspoň čiastočne zo svojich negatívnych ambivalentných pozícií, bude vyslovovanie namietaného porušenia základných práv aj s prípadným priznaním finančného zadosťučinenia iba čisto formálnou veľmi chabou náhradou, ktorá vzťahy medzi oboma rodičmi a vzťah maloletého sťažovateľa k matke nemá šancu napraviť. Sťažovateľkou deklarovanému cieľu (náprave vzťahov so synom) nenapomôžu ani opakované námietky zaujatosti sudcov ani podávanie žalôb proti nim.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 23. apríla 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu